

En flygtningehistorie

Der var engang en lille pige, min mor Herta, der kom til verden i 1927 som nr. 2, min onkel var 2 år ældre. Familien havde et lille landbrug, som lå i en lille landsby i Østpreussen. Der var fredeligt ude på landet, endnu hørtes Hitlers sabelraslen ikke. Der var en hest, sommetider 2, 10-12 køer, 3-4 søer, et antal smågrise, høns og ænder. Til gården var der også noget jord med hvede, rug og havre. En roemark, som bedstemor og børnene hjalp hinanden med at hakke. En køkkenhave var der også med kartofler, løg og kål, som man nu havde i sin have på den tid.

Hirschfeld

Landsbyen havde også en skole. Da mor gik i 3-4 klasse ændrede tiderne sig. Man sagde ikke goddag eller godmorgen, men et heil Hitler, og hans foto blev hængt op i alle klasseværelser. Denne hilsen blev afleveret i retstilling med hævet, strakt arm.

Da min onkel var færdig med skolen, kom han i snedkerlære og blev færdiguddannet kort før, han blev indkaldt. Efter en kort uddannelse blev han sendt til

Rusland. Det var en hård tid for en knægt, som havde levet et beskyttet liv hjemme hos far og mor. Ved krigens slutning blev han skudt og

Mor og onkel - skolebillede

Rusland. Det var en hård tid for en knægt, som havde levet et beskyttet liv hjemme hos far og mor. Ved krigens slutning blev han skudt og

ramt i lungen. Det er lidt af en gåde, hvordan han kom tilbage til Tyskland og overlevede, men heldigt, for ellers var han blevet sendt til Sibirien, der var han død. Han arbejdede som snedker til sin død.

Min mor blev indkaldt til Bund Deutscher Mädel og blev sendt til Königsberg, eller lidt uden for. Hun var på dette tidspunkt kommet i lære hos en boghandler, så hun søgte om udsættelse for at gøre sin uddannelse færdig. Det kunne ikke lade sig gøre, hvilket pinte hende hele livet. Man havde brug for pigerne til at arbejde ved landbruget eller i fabrikkerne, der færdiggjorde krigsmateriel. De blev også sendt til lazaretterne, hvortil de sårede soldater fra krigszonen kom.

I januar 45 (som mor huskede det, var det vinter med frost og sne) blev pigerne vækket ved 5-tiden, at russerne var brudt igennem. De blev sendt mod Königsberg for at blive evakuerede til Tyskland. Da mor langt om længe og efter mange strabadser, togene var fyldt op med sårede og soldater, kom til stationsbyen nær hendes landsby, fortalte stationsforstanderen hende, at hun ikke kunne tage hjem, fordi hendes forældre var sendt afsted af militæret ugen før. Der ville komme et tog mod Danzig senere, så ville han sørge for, at hun kom med. Mors mor og bedstemor boede nær Danzig, hvor skibene sejlede mod f.eks.

Kiel og forskellige havne i Danmark. Mor havde fået plads på "Wilhelm Gustloff", men fordi der var så mange flygtninge, fik man travlt med at få folk ombord, da russerne nærmede sig, så hun kom ikke med. Det var heldigt, for "Wilhelm Gustloff" blev ramt af en bombe fra en russisk u-båd og sank. Over 10000 mennesker gik ned med skibet, ca. 1200 blev reddet.

Wilhelm Gustloff

Bedstemor og bedstefar i Putlos

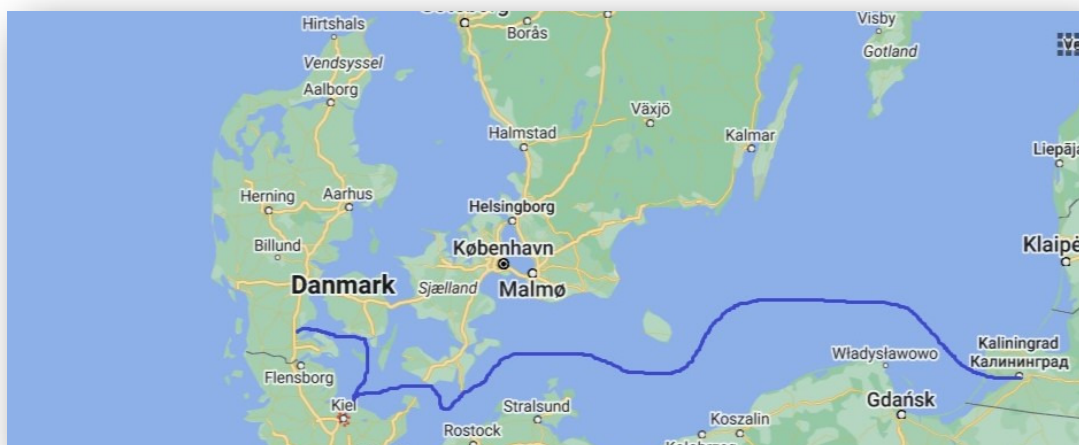
Hun kom derefter med et mindre skib, hvor hun traf sin moster, som fortalte, at bedstemoderen var blevet hentet af en søn og hans familie. Mine bedsteforældre var flygtet i hestevogn over Das Haf, et lavvandsområde, som var meget lumsk, fordi der sine steder var dybe "huller". Mange gik gennem isen med hest og vogn og hele familien. Ofte druknede de, andre frøs ihjel, fordi deres tøj var blevet vådt. Man havde heller ikke proviant med til den lange flugt, fordi man bogstavelig talt blev smidt ud af sin gård, landsby eller hjemby, så stor var frygten for russerne. Mine bedsteforældre reddede livet. De blev senere fundet via Røde Kors i Lübeck.

Mosterens datter var ung pige i huset i Elbing, som blev bombet

og overfaldet af russerne, der myrdede og voldtog kvinder og pigebørn, så de døde. Datteren blev aldrig fundet.

Mor og hendes moster fulgtes ad resten af krigen, til de fik lov til at komme hjem.

Deres skib anløb Kiel og Flensburg, men blev sendt videre. Derefter Åbenrå, men først i Haderslev fik de lov til at komme i

Sejlruten til Danmark

land. De blev indkvarteret i den tyske skole. De ankom i april, og da tyskerne stadig bestemte, måtte de gå i byen og i butikkerne, ja også på danserestaurant, og der traf hun min far.

Da krigen sluttede, blev de flyttet til forskellige lejre, hvor man ikke havde kontakt med danskerne. Man mente, at de hurtigt kunne sendes hjem. Russerne ville ikke have dem tilbage. Det øvrige Tyskland lå i ruiner, der var mangel på alt, frem for alt mad og boliger, alt var kaos. Englænderne ville heller ikke have ansvaret for flygtningene, så Danmark blev tvunget til at tage sig af dem. Det var nok retfærdigt nok, for vi var jo sluppet billigt, trods alt.

Brudebillede

Det endte med, at mor og jeg blev sendt til Oksbøl. Jeg var blevet født i 1947. Far hjalp mor, så godt han kunne. Han købte bl.a. tøj, nok ikke i butikkerne, alt var jo rationeret, men han fik en del børnetøj af sine ældre søstre. Han havde også frugt med og andre fornødenheder, bl.a. sæbe. Engang fik jeg et par støvler, som jeg ville sove med om natten, har jeg fået fortalt.

Om tiden i Oksbøl vil jeg ikke skrive så meget, fordi der er skrevet talrige bøger og tv-serier derom. Også flygtningekirkegården er kendt. Kun vil jeg fortælle, at min far var meget forelsket, dertil en stædig sønderjyde. På et tidspunkt fik han fat i de relevante formularer, der gjorde det muligt for ham at rejse til Tyskland for dermed at hente sin familie (kone og barn) tilbage til Danmark. Vi blev sendt til Tyskland i oktober 48 og kom tilbage i juli 49.

Forfatteren ønsker at være anonym.